

VEZETŐK LAPJA

MAGYAR CSERKÉSZVEZETŐK ÉS SZÜLŐK FÉLÉVI ÉRTESÍTŐJE

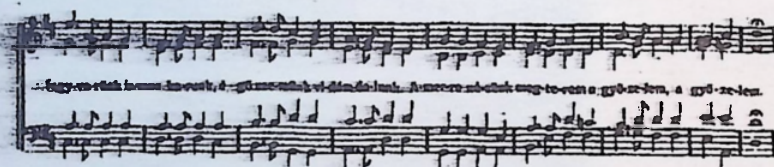
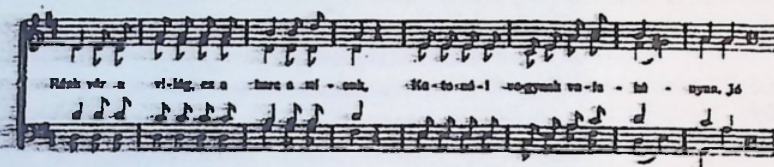
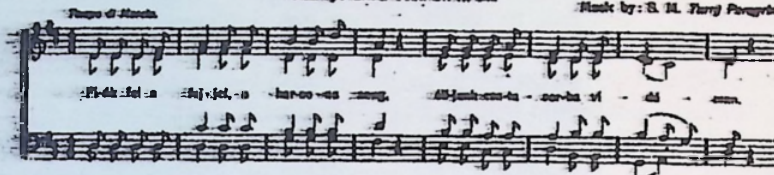
A MAGYAR CSERKÉSZINDULÓ

Ángyazólszmu énekortta/

HUNGARIAN SCOUTS MARCH

Test by: S. M. Prof. Dr. A. M.

Music by: S. M. Ferry Records.

Boys, look ahead ! — Let's cheerfully start.
The blast of the trumpet has sounded.
This is our fight for the weary, weary World,
Each of us a warrior undaunted.
No weapons need we for the fight :
Our arms are strong, our eyes are bright.
Wherever our feet carry us,
Our song is gay, victorious.

As also various other fortifications. Found: S. M. S. Atterbury.

2009.

104. SZÁM

Hírek a cserkészvilágból

22. Világjamboree

Svédország déli részén, a Rinkaby terepen, Kristianstad mellett, Skåne provinciában lesz a 22. világjamboree. A Svéd Cserkészszövetség – XVI. Karl Gusztáv király vezetésével, aki maga is lelkes cserkész, és a Világ Cserkészszövetségeinek (WOSM) elnöke – közel 30.000 cserkészt várnak a 2011. július 25-e és augusztus 8-a között tartandó világtalálkozóra.

Az Amerikai Cserkészszövetség (Boy Scouts of America) kihívása

Az Amerikai Cserkészszövetség 2010-ben, fennállásának 100. évfordulójának megünneplése alkalmával az egyik legnagyobb kihívásra készül: a spanyolajkúak (hispanikok) bevonására az egyre csökkenő, többnyire angolnyelvűekből álló mozgalomba. 2009-ben a szervezet hat Latin-amerikaiak által sűrűn lakott városban kívánja a szülőknek bemutatni a cserkészteket, rádió és televíziós adásokban, reklámokkal, mindkét kultúrát jól ismerő, spanyolul beszélő személyzettel és az egyházakkal együtt, amelyek a hispanik lakosságot szolgálják.

A szupercserkész

Az Amerikai Cserkészszövetségben a legmagasabb elérhető képesítés a *Sas Cserkész* próba. Ehhez „csak” 21 különpróbát kell letenni, noha különböző csoportosulásokból, és mindezt a 18. életév betöltése előtt. A 17 éves, érettségiző Shawn Goldsmith megfogadta, hogy a rákbetegségben szenvedő nagymamája halála előtt az összes lehető különpróbát megszerzi - mind a 121-et. Nagymamája 2008 augusztusában bekövetkező halálakor még 18 hiányzott neki, amit egy hónappal a 18. életévének betöltése előtt megszerzett. A legnehezebb különpróba számára a kürtölés volt. Ehhez vehetett volna leckéket dr. Filó Gábortól...

-oOo-

A hét új halálos bűn

Hogy a kísértésekkel a modern világ lépést tartson, a Vatikán 2008 márciusában megtoldotta a hagyományos hét halálos bűnt hét új társadalmi bűnnel. A hozzáadások: bioetikai bűnök; morálisan kétséges kísérletek, amelyek az emberi magzatot veszélyeztetik; kábítószerrel való visszaélés; környezet szennyezés; szociális igazságtalanság; szertelen vagyon felhalmozása; és a szegénység előidézése. A cserkészlet már több mint 100 éve törekszik ezek ellen. Kitűnő alkalom cserkészeinkkel jellemnevelő játékkal kitaláltatni, hogy melyen cserkésztvényeket sértik.

Fedőlapunk a Sík Sándor által 1913-ban írt cserkészinduló szövegét és Turry Peregrin zenetanár által négy szólamú énekkarra komponált kottáját ábrázolja, ami megjelent a *Magyar Cserkész* 1929. június 15-i számában, már akkor angol nyelvre lefordítva. A magyar cserkészinduló az 1933-as gödöllői világjamboree hivatalos indulója volt. Itt ismét felhívjuk a figyelmet a Külföldi Magyar Cserkészszövetségben tévesen énekelt dallamra. A kottaolvasó és zeneileg képzett cserkészvezetők szíves figyelmébe ajánljuk.

Lásd a róla szóló cikket lapunk egy másik oldalán.

Haza, a magasban

Az 1989-90-as évek nagy változást jelentettek Európa történelmében. Összeomlott egy rendszer, ezúttal nem véres harcoktól megelőzve, hanem mint egy óriási építmény, aminek alapjait kiette valamilyen féreg. A szovjet birodalom darabokra esett, leomlott Európa megosztottságának szimbóluma, a berlini fal. Magyarországon, a többi volt csatlóssal együtt, megnyíltak a határok, elindult a rendszerváltás. Azóta majdnem 20 év telt el. A történelemben nem hosszú időszak, de egy ember életében igen.

Rövidesen a rendszerváltás után Fillmore-ban, az 1990-es jubileumi tábor egyik tábortűzénél egy fiatal felnőttcserkész feltett egy érdekes kérdést: „Nagyszerű, Magyarország felszabadult, újra lesz otthon cserkészet, de akkor most mi lesz velünk?”

Bevallom őszintén, kimondta azt, amit már nem kis aggodalommal én is feltettem magamban, és ami még egy ideig nyugtalanított. Elindult az új Magyarország, látogatásaink „haza”, kapcsolat építésein az óhazával egyre szaporodtak, volt több bátor fiatal aki „visszidált” és fiatal életét Magyarországon alapozta meg, egy páran azóta is ott élnek. 1993-ban volt egy jubileumi tábor Gödöllőn, amit a 1933-as jamboree 60 éves évfordulójára szerveztek meg. Az újraéledt Magyar Cserkészszövetség sokatigéző kezdeményezése volt ez, állami támogatással. Én is szerencsés voltam, hogy meglátogathattam. Személyesen megismerkedtem egy-két értékes magyarországi cserkészvezetővel. És azután is, minden magyarországi utamon igyekeztem ellátogatni a Magyar Cserkészszövetség központjába, a *Magyar Cserkész-t* olvasni, és később, a 2000-es jubítáborunk után a többi magyar cserkészszövetségek (Erdély, Kárpátalja) vezetőivel megismerkedni, a kapcsolatot felvenni.

Azon a táboron kezdett felderengeni bennem a válasz az előbb feltett nagy sorskérdésre. Ahogy múlt az idő ez a válasz azóta egyre tisztult, a találkozások révén is. A rendszerváltás óriás fordulatot jelentett Magyarországnak, politikailag, gazdaságilag, társadalmilag. Még az értelmiség körében is csak kevesen fogták fel, hogy ez mit jelent, és mit fog jelenteni a jövőben. A demokratikus politikai rendszer égisze alatt betört a kapitalizmus, talán túl gyorsan, túl erőszakosan, mielőtt kiépült volna egy, a fokozatos változáshoz szükséges jogrendszer. Az átlag magyar polgár hirtelen olyan körülmények közé került, ahol a legtöbb állami korlát leomlott, és ő egyénileg elbizonytalanodott, elsősorban gazdasági téren, jelenében, és főleg jövőjét illetően. Amellett, heves, kötekedő, kritizáló, néha szenvedélyes magyar temperamentumunk (amit már jól ismertünk emigráns életünkben) megnehezíti a politikai kiengyensúlyozottság kialakulását, és sok vihart idéz elő. Sajnos az elmúlt 18 év alatt nem olyan fokon történt az átmenet és a fejlődés, mint ahogy ezt az elején reméltük. Itt rátérek arra, ami ebből most ránk, cserkészekre vonatkozik.

Mi, külföldi magyar cserkészvezetők – több csoportosulás vezetőivel együtt – az emigrációban hosszú évek óta tudatosan, szívósan a magyarság fennmaradásáért dolgoztunk. Igyekeztünk emberebb emberek, magyarabb magyarok lenni, és az utódainknak is ezt átadni. Ha komolyan gondoltuk (és legtöbbször így volt) cserkész mivoltunk IDEALISTA emberként határozott meg. Ki az idealista ember? (Nem az ideológus!) Az aki önzetlenül, meggyőződésből (nem anyagi előnyökért, és hatalomvágyból) dolgozik valamilyen eszme megvalósulásáért, lehetőleg békés módon, munkával és példamutatással.

Cserkészideálunkat Lord Baden-Powell fogalmazta meg: Igyekezzünk megismerni és betartani a tíz cserkésztörvényt (ami lényegében a vallás tíz parancsolatára támaszkodik), becsületes embernek lenni. Igyekezzünk úgy élni, hogy egy jobb világot hagyjunk magunk után, mint amibe beleszülettünk.

Így jutunk el az EMBEREBB EMBER fogalmához. Ez világos!

De most jön a második rész: MAGYARABB MAGYAR. Ez már sokkal bonyolultabb kérdés. Ki a magyarabb magyar? A magyarországi, aki mindennapi életének minden nehézségével küszködik, magyarul beszél, gondolkodik, ír, akinek a magyarság olyan, mint a levegő: benne él, és aki a magyarság magja? Vagy, aki kisebbségbe szorulva a Kárpát-medencében ősei földjén él, de más ország polgáraként sok hátrányt szenved magyarsága megtartása miatt? A szálak, amik az anyaországhoz kötik mégis viszonylag szorosak, akár a hely miatt (hiszen ahol él, az is csak „magyar föld” volt), akár családjá, elődei miatt. Ott már tudatosan kell küzdeni magyar öntudatáért, néha nagyon sok áldozatot vállalva. Vagy mi, a diaszpóra magyarjai, akik térben és időben távol vagyunk az anyaországtól? Nehéz kérdések, még nehezebb válaszokkal.

Mi ehhez a harmadik csoporthoz tartozunk, beszéljünk erről.

Legtöbb esetben magyarságunk ápolása itt külföldön nem jelentett erkölcsi, politikai, megélhetési megkülönböztetést, hátrányt. Sőt, többnyelvűségünk, multikulturális mivoltunk nagyon sokszor előnyösnek bizonyult. Más erőfeszítést igényelt. Elsősorban több munkát és időt. Igyekeztünk tájékozódni az otthoni helyzetről, olvastuk a magyarországi és emigráns sajtót, próbáltunk ahogy lehetett kapcsolatot tartani. Tettük ezt megélhetési gondjaink mellett, szabadidőnket használva fel arra, hogy tájékozottak legyünk, ne csak a múltban éljünk. Figyelemmel kísértük más külföldi emigráns csoportok életét is. Közösségi tevékenységeink sok alkalmazkodást, honfitársaink iránti elnézést, megértést jelentettek. Megbocsájtóknak, békítőknak, elnézőknak kellett lennünk ahhoz, hogy munkánknak eredménye legyen. Hogy mindig szorozzunk, és ne osszuk (egy kedves barátomat idézve). Anyagi támogatásaink tartották és tartják fenn intézményeinket – egyház, cserkészlet, Magyar Ház, iskola, sajtó, stb. Így dolgoztunk többkevesebb erőfeszítéssel, kinek mennyire tellett erejéből, idejéből, pénzéből.

A rendszerváltás után ez elévült volna? NEM, semmiképpen NEM. Itt a válasz! A jelenben és a jövőben is szükség van magyar öntudatunk ápolására, munkánkra.

1) Továbbra is az összmagyarságot (nem az egy bizonyos földdarabhoz kötöttet) képviseljük. Mindnyájan a magyarság független, nem fizetett diplomatái vagyunk, így nem kell alkalmazkodnunk az éppen kormányzó politikai irányvonalakhoz. Szabadon hirdethetjük nemzetünk kincseit, kidomborítva előnyeit, takargathatjuk hibáit. Divatosan szólva, „jó propagandát” csinálhatunk. Munkánkkal, eredményeinkkel példaadók lehetünk a társadalomban. De ehhez az kell, hogy ismerjük korszerűen hazánkat, annak történelmét, földrajzát, társadalmát, napi politikáját is. Múltját és jelenét.

2) Módunkban van sajátos nyelvünket tisztábban megőrizni, megtanulni, tanulmányozni, továbbadni, megismertetni. A pillanatnyi *slang*et kidobhatjuk, úgyis csak a hasznosabb szavak fognak azokból megmaradni. Ezen keresztül közelebb kerülhetünk népünk östörténetéhez is, kiszűrve a „politikai divatok”-hoz kötött feltevéseket. Ez erősíti öntudatunkat. A mai globalizált világban erre még nagyobb szükség van mint régen.

3) Mindennapi életünk legtöbb gondja nem nehezedik közvetlen magyar dolgainkra. Az adófizetési rendszer terhei, a gazdasági helyzet, az egészségügy, a jog, a politikai és társadalmi környezetünk változásai elsősorban befogadó hazánktól függenek, hatnak ugyan egyéni életünkre és magyar közösségeinkre, de nem befolyásolják olyan nyomasztóan magyar érzelmeinket, mint akiknek megélhetésük, szabadságuk, jelenük és jövőjük függ ezektől. Tehát mi függetlenebbül magyarkodhatunk, mint a Kárpát-medencében bárhol. Ezek előnyeink.

De vigyázz! Vannak ellenségeink. Elsősorban a közöny, az elkényelmesedés, a nemtörődömség. Az újhazába való teljes beolvadás elsősorban lustaság kérdése. Nem akarunk tovább pluszmunkát csinálni. Ez ellen küzdenünk kell! A diaszpóra hosszú éveit alatt csak azok maradtak meg idealistáknak, akik minőségi emberek, nem a „percmemberkék”, hanem az „acélemberek”, akik vallják, hogy „nem tudjuk honnan, nem tudjuk kinek, de rajtunk keresztül

megyen át az Üzenet” (Sík Sándor, *Az acélember*). Tudom, hogy mi, fiatal és idős cserkészek ilyenek vagyunk, erre tettünk, és teszünk fogadalmat.

Ma már tudjuk, hogy mind a három fent említett csoportban (óhaza, kisebbségek, diaszpóra) vannak acélemberek, olyanok, akik nemcsak „emberebb emberek”, de egyúttal „magyarabb magyarok” is. Azokat kell keresni, azokkal kell összefogni, a cserkészeten belül és kívül, a jelenlegi és a jövőbeli Magyarország építésére.

A cél meghatározott: a platói filozófiában megjelentetett „idea”, eidos, a tökéletes „haza” ott lebeg előttünk, melynek reális jelenléte csak tökéletlen tükörképe az előbbinek, csak részesül a tökéletessből. De a maga ideális mivoltában valóban ott van, irányt ad, azaz a szép és jó, ami felé mehetünk, amiért dolgozunk és amit megvalósítani szeretnénk, bármely részén éljünk a világnak. „Haza, a magasban.”

Nyisztorné Judit cscst., Caracas, venezuelai körzeti parancsnok

-oOo-

Sík Sándor emlékév

Az idén ünnepeljük Sík Sándor születésének 120. évfordulóját. A híres cserkészpedagógus fiatalkori életéről közlünk néhány életrajzi adatot és a cserkészzel való megismerkedésének történetét. Magyarországon az idén országos közepiskolai versmondó verseny rendeznek emlékére.

Sík Sándor kegyesrendi paptanár, egyetemi tanár, költő és irodalomtörténész neve elválaszthatatlan a magyar cserkészmozgalom történetétől.

Életének tartalmát az Istennel való nagy találkozás után az a lelki beállítottság adta meg, amelyet a *Hiszek* c. versében olvashatunk.

Fiatalon ragadta meg a cserkészlet szelleme és annak legnagyszerűbb magyar hirdetőjévé vált. A magyar cserkészfiatalok jellemének nevelése kora ifjúságától kezdve életprogramja volt.

A cserkészlet pedagógiájának alapvető kidolgozója ő, aki e téren - ma már nyugodtan mondhatjuk - maradandót alkotott.

A boldog gyerekkorát élő Sík Sándor alig 11 éves, amikor édesapja távozik az élők sorából. Az ifjú „családfőben” mintegy a Szentlélektől sugallva hirtelen feltámad az élettel szembeni felelősség tudata. Családjának lelki támaszává válik, amelynek keretei gyorsan bővülnek.

A pesti Piaristák növendékeként 1903 augusztus 27-én beöltözik a próbaévre. Gimnáziumi tanulmányait a rend középiskoláiban folytatja és Kecskeméten érettségizik. Rendíthetetlenül készül papi élethivatásának betöltésére. Az 1910/11-es tanévben a váci piarista gimnáziumban - még pappá szentelése előtt - már tanít.

1911 nyarán szentelik áldozópappá a piarista rendben. Nyomban utána első külföldi útjára indul Ausztriába és Bajorországba. München egyik könyvesboltjának kirakatában meglátja a *Pfadfinderbuch*-ot, amit nyomban megvesz és hazatérte után ismerteti a *Zászlónk* című katolikus ifjúsági folyóiratban. Itt megjegyzendő, hogy Magyarországon először a nagybecskereki (Bánát, a Vajdaságban; szerbül Zrenjanin) piarista főgimnázium 1909/10. évi *Értesítőjében* Králik László tanár ismerteti az angol kézikönyv egy részét. Ezt követően 1910-ben alakulnak meg az első magyar cserkészcsapatok.

Ez a könyv nagy hatással van rá, mert tartalmában sok a gondolatazonosság Sík Sándor nevelési elképzeléseivel. Hasznosítani akarja azokat a magyar ifjúság nevelésében. Tulajdonképpen

ez volt Sík Sándor első találkozása a cserkészettel. Ezzel alapozza meg a jövőben mind jobban elmélyülő és lelkében élete végéig tartó kapcsolatát a magyar cserkészmozgalommal.

Sík Sándor a cserkészlet maradandó ifjúság nevelő hatását nemcsak felismerte, de maga több évtizeden át hathatósan dolgozott annak pedagógiai módszerein és jelentősen járult hozzá a cserkészpedagógia irodalmi feldolgozásához és elterjesztéséhez

A fenti írás megjelent a „Kerületi Nagytábor Sík Sándor Emlékére” c. kiadványban, a nagy cserkészvezető és költő halálának 21. évfordulója alkalmával. Összeállította az európai kerületek szerkesztőbizottsága Köhler Ferenc cst. vezetésével. München, 1984.

-o0o-

A helyi magyar közösség szolgálata

A magyar cserkészletet nemcsak nevelőmunka, de épp úgy a szolgálat is jellemzi. Négyzetes fogadalmat teszünk, hogy Istent, hazát, embertársainkat és a magyarságot szolgáljuk. Az alábbi disszertációs tétel egy megbeszélés részletes tervét dolgozza ki, amelyet a cserkészcsapat vándorcserkészeivel vagy őrvezetőjelöltjeivel levezethetünk. A szerző tavaly végezte el a cserkésztisztképző táborát.

Megbeszélési terv

- 1) Megkérdezem cserkészeimet, hogy barátaik és a családtagjaik milyen kapcsolatban állnak a magyar közösséggel.
- 2) Mint a beszélgetés irányítója megkérdezem őket, hogy mennyire érzik azt, hogy ők is részesei a magyar közösségnek.
- 3) A válaszok után felsorolom és bizonyítani igyekszem a közösséghez való tartozás fontosságát.
- 4) Akik eddig is tisztában voltak ennek fontosságával, azoktól megkérdezem, hogy milyen pozitív élményeik voltak a közösségszolgálatuk során.
- 5) Végül javaslatokat, ötleteket kérek ahhoz, hogy miként tudnánk még jobban, hatékonyabban szolgálni a magyar közösséget.

A terv leírása

Mint cserkész, az évek során sokszor megtapasztaltam, hogy a magyar egyesületek, szervezetek részéről milyen sokféle segítséget (mind erkölcsi, mind anyagi) kaptunk. Ez jó érzéssel töltött el, és ráébredtem arra, hogy a magyar közösségnek mint egy nagy családnak vagyunk része.

Ezért szívesen veszünk részt és lépünk föl a különböző bálakon és nemzeti ünnepeink emlékműsorain, egyénileg, meg együttesen is. Ilyenkor a magyar iskola diákjaival együtt szerepelünk, és a színpadról lenézve láthatjuk, hogy jó közösségként több nemzedék emlékezik és ünnepel együtt.

Ezek az alkalmak nem csak arra jók, hogy jelenlétünkkel kiálljunk, de arra is, hogy bizonyítsuk, igen is van lelkes, hagyományörző, aktív magyarérelmű ifjúság városunkban. Egyben jó alkalom arra is, hogy a jelenlevők között tagtoborzást végezzünk, kedvet ébresszünk a cserkészlet iránt.

Jó érzés számunkra ha a cserkészbálon résztvevő idős vendégek részére felszolgálhatjuk az ételt, vagy a helyi magyar templom búcsúján felállított sátrakkal várjuk az érkezőket, akik behúzódnak sátrainkba a tűző nap elől. Büszke, felemelő szolgálat volt, amikor Ausztráliában

látogató Orbán Viktor, volt miniszterelnök urat a többi magyar szervezettel együtt díszsorfalal fogadhattuk, az új-dél-walesi egyetem dísztermében.

Hasonlóan jó érzés volt, amikor 2000-ben a Sydney-i olimpiára érkező magyar sportolókat láthattuk vendégül a Magyar Házban. Nemzeti ünnepeinken a magyar közösség képviselőivel együtt egyenruhában, csapatzászlókkal jelenünk meg; úgyszintén a szomorúság és a gyász idején is láthatóak vagyunk, pl. a temetési szertartásokon, a megemlékező istentiszteleteken, és a temető magyar részlegében való koszorúzásokon.

Ezzel bizonyítjuk a közösség felé, hogy bár nagyrészt a befogadó országban születünk vagy abban nőttünk fel, de őrizzük a nemzeti érzést és hagyományainkat. Az örömteli, boldog pillanatoknál is jelen vagyunk, úgy mint a keresztelekőn vagy esküvőkön. Itt is láthatja a magyar közösség összetartozásunkat. Ezeket az alkalmakat mi közösségi szolgálatként fogjuk fel, és ezért ezeken szívesen veszünk részt.

Mivel az évek során a magyar közösség megtapasztalta, hogy jóban-rosszban számíthat a cserkészekre, így ők is erejükhez mérten mindig támogatnak minket. A nagyobb megmozdulásaink (évi nagytáborok, jubileumi táborok) komoly kiadásokkal járnak, így a helyi magyar közösség támogatása nélkül szinte lehetetlen lenne az ehhez szükséges pénz előteremtése.

A helyi magyar közösség szolgálata során a cserkészek alkalmi munkával (kertgondozás, házfestés, stb.) lehetőséghez juthatnak. Az is előfordult már, hogy egyetemista cserkészeink a magyar közösség szolgálata során komoly szakmai kapcsolatokat tudtak teremteni. Nem egyszer előfordult, hogy a lelkes, segítőkész cserkésznek főállású munkát ajánlottak fel magyar munkaadók, vagy a munkahelyén kitüntették szorgalmas és megbízható munkájáért.

Gerecs István cst., cspk., 30. sz Kőrösi Csoma Sándor cscs., Sydney, Ausztrália

-oOo-

A kis csapatok helyzete

*Ez a cikk megjelent 1977-ben a "Vezetők Lapja" 46.-47. számában.
Tartalma ma még aktuálisabb és megfontolandó.*

Pontos tudomásom nincs róla, de már többször és több felől hallottam, hogy a nagyobb létszámú cserkészcsapatok elérték azt az állapotot, mikor létszámuk, ha nem is csökken talán, de nem is növekszik.

Ezzel szemben azt látjuk, hogy itt is, ott is újabb kis létszámú cserkészcsapatok keletkeznek, vagy próbálkoznak megalakulni. Ugyancsak azt is látják, hogy kis létszámú cserkészcsapatok, amelyekben addig komoly cserkészmunka folyt, látszólag minden komoly ok nélkül, máról holnapra megszűnnek.

Ezeket a jelenségeket feltétlen vizsgálat alá kell vennünk, hogy segítségére lehessünk az új alakulásoknak és meggátolhassuk a már meglévők megsemmisülését.

Régi igazság, hogy a vezető személye igen nagy befolyást gyakorol a vezetetteire. Minél kisebb egy vezetett csoport, annál jobban érvényesül ez a befolyás. Nyugodtan állíthatjuk, hogy egy kis létszámú cserkészcsapat a vezető személyét tükrözi vissza.

Egy kis létszámú cserkészcsapat vezetőjének óriási előnyére szolgál, hogy igen beható és közvetlen kapcsolatot tud létesíteni és fenntartani nemcsak a csapat minden egyes tagjával, hanem azok szüleivel is. Ez, - ha megvan a képesség reá, - alkalmat nyújt neki arra, hogy egy bensőséges, családi viszonyt teremtsen ne csak a csapatában, hanem a tagok szülei között is.

Ennek a szoros, családi kapcsolatnak a megteremtése igen fontos. Így nyílik alkalom elsősorban arra is, hogy minden egyes vezetőjéről, annak legszűkebb környezetéről is megbízható, pontos képet nyerjen, ami lehetővé teszi számára, hogy minden cserkészét külön-külön, egyénileg is irányítani és helyes irányba befolyásolni tudja.

Ugyancsak így tudja megszerezni a szülők közreműködését és állandó, megértő támogatását is, ami semmivel sem kisebb jelentőségű, mint a vezetői lelkesedésének fontossága. Hiába van meg a lelkesedés és a kedv a cserkészben, ha a szülő ellenzi a cserkészteket. Azt is látjuk, hogy a szülő sokszor nem ellenzi a cserkészteket, viszont nem is támogatja, s nem tartja többnek, mint egy időszaki bolondériának, holmi divatnak. Az ilyen szülők nemtörődőmsége semmivel sem jobb a cserkészteket ellenzésénél. Az ilyen szülő, miután nincs tisztában a cserkészteket nevelő és jellemformáló munkájával, szívesen hagyja elhanyagolni a cserkészteket egy zongora, balett, vagy egyéb különóra kedvéért, vagy egyszerűen lustaságból nem viszi, vagy küldi gyermekét a foglalkozásokra.

A cserkészvezetőnek már kezdettől fogva meg kell értetni a szülőkkel, hogy nemcsak a gyermeküknek, de nekik is rendszeresen időt, - és néha anyagiakat is kell áldozniuk a cserkészteket, és így a saját gyermekeik érdekében. Egy jó vezető folyton ébrentartja a szülők érdeklődését. Úgyes, kis körlevélkét (ma már drótposta körelevelét. Szerk.), apró kérdezősködés, érdeklődés a gyermek felől nagy méretben erősíti az összetartozást.

Fontos, hogy ne mindig csupán ugyanazok a szülők dolgozzanak és adakozzanak csupán. A közösségi munkából minden szülő vegye ki a részét. Senki ajánlását nem szabad visszautasítani. El lehet halasztani s időközben - ha az kell - olyanná formálni, amilyen a csapat érdeke. Bármennyire is különösen hangozzék, a sikeresen működő cserkészteket nagy befolyása van a családok életére. Végző eredményben a cserkészteket és a cserkész családi élete majdnem minden esetben valamilyen formában összekapcsolódik és kölcsönösen hat egymásra.

Mint az eddigiekből látjuk, a kis létszámú cserkészcsapatoknak, - hogy úgy mondjam, - az alapkőve, egyben a jövője is a vezető személye. Ő az, aki életre hívja a csapatot és az ő további tevékenysége biztosítja a csapat fennmaradását és fejlődését.

Legtöbb esetben a vezető megfelelően képzett és hivatott a munkájára és képes arra, hogy csapatát egy ideig vezesse és fejlessze. Viszont a gyakorlat azt mutatja, hogy egyetlen vezető sem képes idejét hosszú éveken át csak a cserkészteket áldozni.

Ebből kiindulva természetesen adódik a vezető legnagyobb és legfontosabb feladata, az utánpótlás megszervezése, a helyettes vezetők, azaz a későbbi vezetők mielőbbi kiválogatása, kiképzése és fokozatos munkába állítása. Ha azt akarja, hogy csapata ne csak fejlődjön, hanem életképes is maradjon, úgy mindent el kell követnie, hogy a lehető legrövidebb idő alatt kiképezzen egy megfelelő vezetőgárdát.

A kiválasztottak a szükséges munkaanyag elvégzése mellett vegyenek részt minél több táborozáson és úgyszintén más csapatokkal való közösségi munkában is. Lépésről lépésre egyre több felelősségvállalásra kell szoktatni őket, bővíteni az ismeretüket és megszerettetni velük a cserkészteket.

Ahol ez nem történik meg, ott nem véletlen, hogy a csapat azonnal szétesik, ha a vezető valami oknál fogva képtelen többé megfelelő időt áldozni a csapatára.

Ugyancsak jelentős problémája a kis létszámú cserkészcsapatoknak, hogy az alkotó cserkészek életkora és neme különböző. Az életkor 6-16-ig kiterjedhet. Miután a fiúknak és a lányoknak, valamint minden korosztálynak a próbaanyaga más és más, ez azt jelenti, hogy a vezetőnek szinte minden egyes cserkészzel külön-külön kell foglalkozni.

Ezt a kérdést azért hoztam fel, hogy még külön is megvilágítsam, mennyire fontos a helyettes vezetők mielőbbi és minél tökéletesebb kiképzése.

Problémákról lévén szó, felvetődik még néhány kérdés is. Így például: jó-e az a módszer, ahogy napjainkban a vezetőség kezeli a kis létszámú csapatok ügyét? Szabad-e azonos mértéket használni régen működő nagy csapatok és rövid ideje fennálló kis létszámú csapatok között?

Helyes dolog-e a nagy csapatok büszkélkedése és a nagy létszámuk miatt elért eredményeiknek a fitogtatása a kis csapatokkal szemben? Szabad-e kárhozottatni kis csapatokat, mert tagjaik nem beszélnek olyan jól magyarul, mint azok, akik lakóhelyein magyar templomok, iskolák és egyesületek vannak? Ahol nagyszámú magyarság él magyar közösségi életet és ahol a szülők nincsenek rákényszerítve a folytonos másnyelvű beszédre?

És vajon szabad-e ugyanolyan követelményeket támasztani azokkal a csapatokkal szemben, ahol a csapat csekély létszáma 6-tól 16 évesekből áll, mint ott, ahol azonos nemű és korosztályú egész ősök vannak? És így lehetne feltenni még néhány egyéb kérdést is, néhány olyan dologgal kapcsolatban, amelyeknek inkább bántó, mint irányító jellege van.

Ajánlatos lenne a kis létszámú cserkészcsapatoknál azt megvizsgálni, hogy milyen mértékű nevelő munka folyik a csapatban? Milyen mértékben fejlesztik ott a magyarságtudatot? A testvéries együttműködést? A segítőkészséget? Az egészséges, a tiszta, a vallásos gondolkodást és életmódot?

Nekünk, emigrációban élőknek a cserkészmunkánk főcélja Istenfélő, jó magyaroknak maradni. Ez fontosabb, mint a tánc, a sütés-főzés, vagy bármi más, amit könnyen meg lehet tanulni és ugyanolyan könnyen el is lehet felejteni.

Mindszenty Bertalanné Mester Mária cscst., Toronto, Ontario, Kanada

-o0o-

Az őrsi rendszer

Egy magyarországi csapatparancsnok gondolatai.

Az őrsi rendszer – a cserkészlet egyik alappillére.

A cserkészletnek két olyan jellemzője van, amely együtt megkülönbözteti gyakorlatilag minden más szervezettől, ifjúsági programtól. Ez a kettő önmagában nem elégséges ahhoz, hogy cserkészletnek nevezzünk valamit, de elengedhetetlen hozzá. Ezek az őrsi rendszer és a cserkész törvényeken alapuló fogadalom. Ezen kívül természetesen vannak egyéb fontos alappillérei is a cserkészletnek – pl. az Istenhiten alapuló erkölcsi nevelés –, de ezek máshol, más szervezetekben is viszonylag gyakran előfordulnak.

A kettő közül most az őrsi rendszert tekintjük át. Mi az őrs? Egy - ideális esetben - homogén (pl. életkorilag), kb. 6-8 cserkészből álló, éveken keresztül nagyjából azonos összetételben együtt dolgozó közösség.

Vegyük sorra mindezeket: homogén, azaz lehetőleg hasonló gyerekekből, fiatalokból áll. Azért fontos ez, mert bármilyen közösség alapja a közös cél, a közös érdeklődés. Sokkal könnyebb ezt nagyjából hasonló életkorú, háttérű, adottságú gyerekekkel megteremteni, mint egy teljesen vegyes társasággal. A cserkészlet minden gyerek számára tud értéket adni (mindenkinek szüksége is lenne rá), de mégsem szerencsés egy őrsben összekeverni a hátrányos helyzetűeket a stabil háttérrel rendelkezőkkel. Kivételek persze lehetnek, de a tapasztalat ezt az irányt mutatja. (Az ellenkezője is jól beválik, tehát a nem homogén életkorú és nem azonos háttérű és képességű cserkészekkel is. Persze a siker az őrsvezetőn múlik. Szerk.)

Kb. 6-8 cserkészből áll. (Ez a létszám általában fiúkra vonatkozik. A tapasztalat viszont azt mutatja, hogy lányoknál 4-6 cserkésszel sikeresebb. Ez a kérdés külön cikket érdemel. Szerk.) Ez persze ismét egy ideális létszám, amit sokszor nehéz a gyakorlatban megvalósítani, mégis törekedni kell rá. Lefelé nagyon nehéz határt szabni, mert ha egyszer elindítunk egy őrsöt, akkor ha fogynak is, nem mondhatjuk a maradéknak egy limit után, hogy most már nem cserkészkedhetnek. Fölfelé viszont határozottan meg kell húzni egy határt. Képtelenség, hogy egy őrsvezető 12-15 gyerekre tudjon figyelni, és még kevésbé valószínű, hogy ők igazi őrssé váljanak. Tudni kell nemet mondani. A több néha kevesebb.

Éveken keresztül nagyjából azonos összetétel. Ahhoz, hogy az őrsi rendszerrel a célunkat (lásd később) elérjük, alapvető fontosságú, hogy az őrs ne átjáróház legyen. Lehetőleg ne vegyünk fel az indulás után új tagokat. Ha minden évben elmegy két-három cserkész, és a helyükre felveszünk ugyanannyi újat, akkor baj van. Valószínűleg rosszul csinálunk valamit. Persze ha egy nagyon kis létszámú őrs feltöltéséről van szó, az indokolt lehet, de lehetőség szerint minél rövidebb idő alatt történjen meg a végső létszám elérése, amelyből később már csak kiesni lehet. Egy-két év után már a közös élmények adják az őrs identitását, amit átélni egy új tagnak lehetetlen.

Együtt dolgozó közösség. Az őrsöt az fogja igazán összekovácsolni, közösségé formálni, ha közösen végeznek el feladatokat. Az együtt átélt élmények is fontosak, de a lényeg az, hogy az őrs együtt – mindannyian együtt – megoldottak olyan gyakorlati dolgokat, amelyekre egyedül nem lettek volna képesek. Pl. táborépítés, kint alvós portya, stb.

Lássuk most a célunkat, amelyet az őrsi rendszerrel el akarunk érni! A legfontosabb a közösségben való élet, a csapatmunka megtanítása, „átéltetése” a gyakorlatban. Ez az iskolai oktatásból szinte teljesen kimarad, sőt még büntetést is kap az a diák, aki mondjuk a padtársával közösen oldja meg a dolgozatot. (Számos USA-i iskolakörzet már évek óta bevezette az „őrsi rendszert”, ahol egy csoportba tömörítve, osztályokon belül közösen kell egy projektet megoldani. FV szerk., tanári tapasztalata révén.) Pedig az élet pontosan erről szól. Az egyéni hősök, feltalálók, hittérítők kora lejárt. Ma már a csapatmunka a siker kulcsa az élet minden területén. Az őrsi rendszernél jobb módszerről nem tudunk, amely a gyerekeknek mindazt megtanítja, amely ahhoz szükséges, hogy kisebb vagy nagyobb közösségben képesek legyenek megtalálni a helyüket, és felelősséget vállalva dolgozzanak.

Természetesen ennek sok apróbb „al”-célja van, pl: tolerancia, egymásra figyelés, türelem, munkaszervezés, felelősségvállalás, egymás megbecsülése, amelyek az élet más területein is nagyon fontosak és hasznosak.

Mindezekért a cserkészletben kiemelkedő fontossága van az őrsvezetőknek, hiszen az ő munkájukon múlik elsősorban, hogy milyen őrsök működnek. Nekik van a legközvetlenebb lehetőségük hatni a cserkészekre. Erről tengernyi irodalom van, ezért ezt most nem részletezem.

Azért nagyon kritikus kérdés az őrsi rendszer, mert a cserkészletben ez igényli a legtöbb munkát, áldozatot és sokszor nehéz döntést. Óriási a nyomás az őrsi rendszer fellazítására. Mindig vannak olyan szülők, akik szeretnék a csemetéiket a csapatban látni, miközben nincs toborzás, nincs induló őrs. Könnyű az őrsi rendszert felhívítani, és például csak a táborra alkalmi őrsöket összeállítani. Vagy az őrs(ök) mellett elvinni a programokra bárkit, akinek éppen kedve van – szülőket, barátokat, kedves néniket a gyülekezetből. Ezeket mind meg lehet tenni, csak balgaság azt képzelni, hogy ezek után, ami marad, az cserkészlet. Sokkal könnyebb szervezni egy tábor vagy akár rendszeres gyerekprogramot, mint valódi őrsöket létrehozni. De amennyivel nehezebb, annival többet is ér.

Ha jó cserkészletet akarunk csinálni – márpedig mi, a Huenergardt János cserkészcsapat a lehető legjobbat akarjuk mindenben elérni –, akkor az őrsökre kell koncentrálnunk, őrizve az

egységüket. Az a feladatunk, hogy az őrök éveken át megmaradjanak, igazi jó közösséggé váljanak, mert csak ekkor tudjuk elérni a nevelési céljainkat.

Ehhez kívánok mindenkinek jó munkát!

*Papp Román, a 431. sz. Huenergardi F. János cscs. parancsnoka,
Lesencetomaj (Veszprém m.), 2005.08.15.*

Megjegyzés. A különböző korú és háttérű cserkészeknek egy őrbe való beosztása a külföldi magyar cserkészethen már évtizedek óta sikeresen működik. A létszámcsökkenés miatt amúgy is ezt a módszert kellett alkalmazni. Hasonló őrök a feloszlás előtti Magyarországon (1948) is sikeresen működtek. A cikkíró bizonyára saját tapasztalataira hivatkozik, talán saját csapatából. Bárhol is legyen, de kisebb csapatoknál kényszerből is ezt kell tenni. Lásd „A kis csapatok helyzetét” jelenlegi lapszámunk 7. oldalán. Baden-Powell a Brownsea szigeti tábor is kísérletképpen hozta össze, ahol különböző korú és társadalmi háttérű gyerekeket táboroztatott, ami az akkori korszakban, főleg Angliában, az osztálykülönbségek miatt külön nehezen elképzelhető és rendkívüli nehézségekkel járó cselekedet volt. Ebben rejlett Bi-Pi egyik zseniális ötlete. A világcserkészet atyja ennek alapján vonta le az őrsi rendszer nevelési hatását.

-oOo-

Milyen eszközökkel serkentenéd cserkészeid szüleit a magyar nyelv tudatos használatára?

Az alábbi írás a cserkésztszti képzéshez 2008-ban beszolgáltatott disszertáció volt.

Cserkészletünk jövőjére nézve rendkívül fontos az, hogy a magyar nyelvet ápoljuk, és az ezzel összefüggő problémákat komolyan vegyük. Cserkészeink nem fogják a magyar nyelvet fontosnak tartani vagy használni, ha a család nem támogatja őket. Fontos tehát ebben a kérdésben a szülők segítsége és „nevelése”. Őket kell meggyőznünk arról, hogy miért akarunk magyarul beszélni cserkészeinkkel.

Véleményem szerint kétféle szülővel találkozunk a cserkészletben. Az egyik politikai okok miatt él külföldön, talán ő maga vagy szülei menekültek el Magyarországról. A másik fajta szülő egyszerűen a befogadó országban talált munkát és megélhetést. Mindkét csoportnak érdeke a nyelv és a magyarságtudat megőrzése, a motivációjuk azonban különböző. Nekünk cserkészvezetőknek minden szülővel a saját nyelvén kell beszélnünk, amikor meg akarjuk győzni arról, hogy a magyar nyelvet őrizze. Bár érveink fedik egymást, az első csoportba tartozó szülőknek elsősorban azt az érzést kell átadni, amiben mi egyezünk velük: hazafias kötelességünk építeni hazánkat azáltal, hogy magyarul gondolkodó és érző fiatalokat nevelünk. Együtt érzünk, és együtt dolgozunk velük. A második csoportba tartozóknak inkább azt kell kiemelni, milyen előnyökkel jár, ha gyermekeik két kultúrát és két nyelvet ismernek.

A szülők ilyen irányú nevelése többféle eszközzel lehetséges.

1. **Személyes példamutatás.** Nagyon fontosnak tartom, hogy ne csak papoljunk, hanem életvitelünkkel bizonyítsuk, hogy a magyar nyelvért minden nehézséggel dacolva napról napra harcolunk. Beszéljünk a nehézségekről, a problémákról gyakran és őszintén a szülőkkel.
2. **Előadások.** Nagyon hasznosnak találom, ha cserkészszülőket, vagy felnőttcserkészeket, esetleg fiatal, egyetemista cserkészvezetőket előadások megtartására kérünk fel. Olyan tapasztalt cserkészeket, mint Németh János vagy Klement Kornélbá' az én csapatom környékén nagy tisztelet övezi. Ők beszélhetnek személyes tapasztalataikról is, vagy

előadhatnak egy pedagógiai, pszichológiai vagy szociológiai tanulmányt. Ezekből manapság nagy a választék, számtalan kutatás meggyőzően érvel a kétnyelvűség vagy a párhuzamos kultúrák egyidejű ápolása mellett a családon belül. Heidelbergben a cserkészfoglalkozás alatt rendszeresen önképző kör működik a felnőttek számára, ahol számtalan témát megszólaltatunk. Ezeket sokszor felkért szülők vezetik le. Az ilyen beszélgetések keretét adhatnak az előadásokra.

3. **Szülők aktivizálása.** A szülőket a magyar nyelv ápolása terén partnereknek kell tekinteni. Nekik kell olyan feladatokat adni, ahol tehetnek valamit. Ezzel motiváljuk őket, mert hasznosnak érzik magukat még akkor is, ha nem cserkészek.

- Nagyszerűnek tartom a számítógéppel történő olvasási próbát, aminek "anyja" egy szülő lehet. Ő ellenőrizné a cserkészek előrehaladását, ő jutalmazna, ha elérnek valamit.
- Karácsonyi műsorok megszervezésében, versek betanításában is besegíthetnek a szülők.
- Gyakran választunk egy történelmi témát vagy egy hosszabb irodalmi művet tábor vagy cserkésztábor keretében. Az ilyen könyveket sokszor a vezetők sem tudják elolvasni. Okos ötlet a szülőket megkérni, hogy a könyvekből egy kivonatot írjanak meg, amit a gyerekek felhasználhatnak.
- Heidelbergben elindítottunk egy versenyt, amiben minden őrsnek egy kincsesládát adtunk. Ez egy cifra dobozka volt. Ebbe az őrsök szavakat gyűjtöttek, a mi legszebb kincseinket. A foglalkozások alatt egy felnőttcserkész néha-néha meglátogatta az őrsöket, és a kincsesláda szavait kikérdezte. Ha a cserkészek nem tudták, akkor kivette a szókérdőívet a ládából. Még okosabb lenne erre egy szülőt megkérni, szerencsés helyzetben olyat, aki egy magyar szülő hitvese, de nem tud jól magyarul beszélni. Egy ilyen apukának vagy anyukának a cserkészek szívesen megmondanák a szavak jelentését. Ez persze verseny volt Heidelbergben, az év végén az az őrs nyert, amelyik ládájában a legtöbb szókérdőív volt.
- A stuttgarti csapatban most nyáron olyan szavakversenyt rendeztek, ahol a szülőknek is részt kellett venniük. Ezt is nagyon okos ötletnek tartom. A szülők színházat is csinálhatnak a gyerekeknek, ahol talán egy évben egyszer ők adnának elő egy darabot.
- Néha lehet a szülőkkel egy tábor vagy akadályversenyt is előkészíteni, ahol a szülők a keretmese részei. Ezzel is ápoljuk az odaítélés érzését.

4. **Munkaműhely a magyar nyelvért.** Egy napot vagy hosszabb délutánt csak ennek a témának lehetne szentelni. A napot egy előadás kezdené, aminek a témája: "Nyelvemben él a nemzet". Itt azt kellene tudatosítani a résztvevő szülőkben, hogy a magyar nyelv nekünk mindig is a megmaradásunk biztosítója volt, akár csángó, akár vajdasági, akár Németországban élő magyarokról van szó. Ezután közösen feltárnánk azokat az okokat, hogy miért nehéz nekünk ezt a kihívást és ezt a sorsot vállalni. Ha a különböző okok mindenki előtt ott állnak, akkor munkacsoportokat kell alakítani, amelyek ezeket az okokat közelebbről megvizsgálják, és megcáfolják. Én a következő érveket és ellenérveket tudnám felsorolni.

Miért hanyagoljuk el örökségünket, a magyar nyelvet külföldön?

A. Sokan vegyes házasságban élnek. Egy szülő nem tud ilyen feladatot teljesíteni, mert a családi nyelv eleve nem lehet magyar.

- Az idegen nyelvű hitvesnek bizonyára tetszett a magyarságunk, különben nem vitt/vitte volna oltár elé. Nem arról van szó, hogy ő szembenáll a gyerekek magyarságával. Az idegen nyelvű hitvessel nagy türelemmel és szeretettel kell bánni, amikor cserkészek közé kerül. Ezenkívül öt

kell szorgalmasan meggyőzni arról, hogy a gyerekeinek milyen előnyöket jelent a kétnyelvűség.

B. Bizonytalanság az idegen kultúrában. A szülők minél gyorsabban be akarnak illeszkedni, és olyanok lenni, mint a szociális közeg, ezért nem foglalkoznak a magyarkodással.

- A gyerekeket ezzel megraboljuk, nem adunk meg nekik egy kincset, ami gazdagítja őket, és egész biztosan gyakorlati előnyökkel is jár később. Szüleinket, otthon maradt rokonainkat is megraboljuk, ha a gyerekeink nem tudnak velük beszélgetni. Manapság globális világban élünk. Mindenhol a sokoldalú embert keresik. Általában pozitívan fogadják, ha a lakhelyünk kultúráját a magunkéval sikeresen egyensúlyba tudjuk hozni, és ezt nem szégyelljük.

C. Azt hiszem, hogy a kétnyelvűség a gyermek fejlődésére káros hatással van, a nyelvi fejlődést lassítja, és az iskolai előrehaladást is hátráltatja.

- Ez valóban igaz. *(Ez csak részben igaz. Számos felmérés kimutatta, hogy pont az ellenkezője áll fenn, különösen a magasabb intelligenciával rendelkező gyerekek esetében. Szerk.)* Az a gyermek, aki két nyelven nő fel, lassabban kezd el beszélni mind a két nyelven. Azonban ha kivárjuk, akkor a türelemnek gazdag gyümölcse van. A kétnyelvű gyerekek kétszer annyi munkát végeznek az agyukban, mint a többiek, kognitív képességeik fejlettebbek, mivel úgy nőnek fel, hogy szavakat, gondolatokat vagy viselkedési módokat szüntelenül összehasonlítanak. Ők egyszerűen többet kell hogy gondolkodjanak, mérlegeljenek, döntést hozzanak. A felnövekedő kétnyelvű intelligenciája így sokkal fejlettebb lesz. *(Az iskolai előrehaladást is csak az elején hátráltatja, amíg a gyermek nem tanulja meg a befogadó ország nyelvét. Ez vonatkozik újonnan kivándorolt vagy már külföldön született gyerekek esetére is. Szerk.)*

D. A gyermek visszautasítja, hogy magyarul beszéljen, szégyelli, emiatt kiközösítik, mint "hülye külföldit". Ezt a szülő megérti, nem akarja, hogy gyereke szenvedjen a környezetében.

- A serdülő lázadásának semi köze a magyar nyelvhez, ő csak a lázadás kedvéért háborog. Ha a szülőnek a nyelv fontos, akkor azt utasítja vissza, mert azzal tud fájdalmat okozni. Ezt nem szabad figyelembe venni. Ha kiközösítik a környezetében, akkor csakis azért, mert a befogadó kultúrába nem tud beilleszkedni. Ezt viszont akkor sem tudná jobban, ha csak egy nyelvű lenne.

E. Nehéz. A munka és az iskola után a magyar nyelv sulykolására nincs erő.

- A magyar nyelvet nem sulykolni kell, hanem példával járni, a szépségét valahogyan belopni a gyermek szívébe. Ez egy titkos nyelv, amit a környezete nem ismer. Ettől ő különleges. Csak ezen a nyelven lehet ilyen jó vicceket mondani stb. Ezen kívül ezt a feladatot nem egyedül kell elvégeznünk, hisz itt vannak a cserkészek is.

F. A gyermeket elszigeteli a magyarkodás. Nem kerül barátságba helybeliekkel, nem kerül be jó egyetemre, nem kap majd jó munkát.

- Épp ellenkezőleg. A magyarkodás éppen elősegíti azt, hogy könnyebben beilleszkedjen egy idegen környezetbe. A kétnyelvű gyermekünk valószínűleg szociális szempontból rugalmasabb, nehezebben kerül szélsőséges klikkekbe, hisz neki párhuzamos kultúrák állnak rendelkezésére. Ezek nem csak a serdülőt segítik, hanem konkrét előnyökkel is járnak, amikor egyetemre jelentkeznek vagy munkát keresnek.

Azért tartottam fontosnak ilyen részletesen a szülői munkaműhely ötletét megemlíteni, mert ez egy kedves tervem. A fent felsorolt eszközök mindegyikével segíthetjük és bátoríthatjuk a szülőket, hogy „örzők” legyenek. Ez a feladat nem csak a csapatparancsnoké, hanem elsősorban tapasztaltabb felnőtteké.

McGinné Darázs Erika cst., Heidelberg, Németország

A józan eszű ember a világhoz alkalmazkodik; az észszerűtlen ember ragaszkodik ahhoz, hogy a világ ő hozzá illeszkedjen. Ezért minden fejlődés az észszerűtlen embertől függ.
George Bernard Shaw

Jellemnevelés a csapatban

Mint vezetők, hogyan tudjuk csapatainkban a cserkészies jellemet kialakítani:

1. Milyen egy cserkész?

Mindenki mond olyan tulajdonságot, ami egy cserkésről épp eszébe jut. A vezető felírja minden kommentár nélkül. Bizonyára lesznek hasonlóak, kevésbé találóak, és olyanok is, melyek magyarázásra szorulnak.

Segítőkész	Őszinte	Barátságos	Kitartó	Rendszerető
Jószívű	Magabiztos	Elnéző	Szívós	Szerény
Megbízható	Leleményes	Megértő	Bátor	Igazmondó
Meggondolt	Pontos	Hűséges	Lovagias	
Udvarias	Takarékos	Felelősségtudatos		

2. Színházasdi

Játsszuk el a fenti tulajdonságokat! Míg valaki/valakik bemutat/bemutatnak egy tulajdonságot, addig a többiek kitalálják melyik jellemvonásról van szó.

3. Anticserkész

Cserkészeink élvezik azt is, ha pont a fordítottját játszhatják el. Vigyázzunk arra, hogy ne legyen belőle hülyéskedés!

4. Mesék/Népdalok

Felolvasunk vagy elmondunk egy történetet. Milyen volt benne a főszereplő: cserkészies vagy nem? Elénekelünk egy népdalt. Milyen jelleműek benne az emberek?

5. Minden összejövetelen egy jellemvonás gyakorlása

Minden összejövetelen kiválasztunk egy jellemvonást a fenti felsorolásból. Minden cserkésznek aszerint kell viselkednie vagy cselekednie. A táblázat jobboldali részébe beírhatjuk a magunk által megfogalmazottakat is.

Segítőkész	-Egymásnak kinyítják vagy tartják az ajtót. -Az egyik vezető játssza a marslakót, aki semmit sem tud a Földről. Nem tudja kinyitni a vízcsapot, felkapcsolni a lámpát, leülni a székre, stb. Mindenki segít neki. -Napi jótett elvégzése, és a nyakkendőre való csomókötés.
Felelősségtudatos	-Haza visz egy kis növényt, azt otthon ápolja, és a következő foglalkozásra megint elhozza. -Az egyik cserkész felelős a vízért, a másik a tűzért, a harmadik a labdáért. Ki nem fogja elfelejteni a feladatát?
Barátságos	-Egymásnak csak szépet szabad mondani. -A vezető játssza a türelmetlen vendéget. Ki lesz a legbarátságosabb kiszolgáló?
Elnéző	-Az egyik vezető játssza az ügyetlent. Kiönti a vizet, elejti a süteményt, rosszul kezdi a csatakiáltást. Mindenki legyen nagyon elnéző vele.

Szerény	-Vetélkedőket rendezünk. A győztesnek csak szerényen szabad a díjat elfogadni.
Kitartó	-Kap egy hosszú szöveget morzeírásban vagy rovásírásban leírni. -Egy hosszú séta vezet a kincshez. -Összerak egy 500db-os kirakót. A hátulján szöveg van.
Szívós	-Két szék között fejét és sarkát feltámasztva mint egy deszka feküdni kell. -Rúdon lóg amíg már nem bírja tovább.
Magabiztos	-Mindenki nagyon hangosan beszél. -Mindenki egyenesen megy. -Beszéd közben egymás szemébe néznek.
Bátor	-Bizalmi játékot* játszunk. -Elmesél egy esetet, amikor nagyon bátor volt.
Leleményes	-Kapnak egy kókuszdiót vagy konzervdobozt. Ki tudja-e nyitni? -Papírból isznak vizet.
Pontos	-Minden játékot, programot percre pontosan meghirdetünk. Se hamarabb, se később nem szabad megjeleníteni.
Megbízható	-Bizalmi játékot* játszunk, mert bízunk egymásban. -Mindenki megbízást kap, hogy egy levelet vigyen haza és adja oda a szüleinek. A levélben áll egy-két szó a megbízhatóságról. A szülők jelezzék, hogy megkapták-e.
Takarékos	-Minden órs kap 10 eurót (vagy megfelelő összegű dollárt, stb.- t), hogy menjenek a csapatnak uzsonnát venni, és lehetőleg ne költsék mind el. Ki tud a legügyesebben bevásárolni? -Minden kézmosás után elzárjuk a csapot. -A fölöslegesen égő lámpákat eloltjuk.
Lovagias	-A fiúk és a lányok nagyon udvariasan viselkednek egymással.
Udvarias	-Megtanuljuk az illemszabályokat.

* Ilyenek lehetnek bekötött szemű társát vezeti, kör közepén állva becsukott szemmel engedi magát eldőlni, bízva, hogy a mögötte állók nem engedik esni, stb.

6. Lovagi-Kódex

Mindenki feljegyez magának hét pontot, hogy hogyan fog viselkedni. Ezt be kell tartani. Még jobb, ha keretmeséhez illik. (Vitézkódex, Samurai-kódex, Hun-kódex). A végén megnézzük mennyire hasonlít a cserkésztvörvényekhez.

7. Példa

A jellemnevelés elsősorban példa!

- Cél:
- Minden cserkész el tudjon mondani öt cserkészies jellemvonást.
 - Minden jellemvonáshoz tudjon egy példát mondani.
 - Tudatosítsuk bennük, hogy milyen viselkedést várunk el tőlük.

Jablonkay Péter cst. (Grizzly), I. ker. pk., Balingen, Németország

A kultúra szent örökség. Nemzetünk a magyar kultúra örökségét kapta. Ezt ápolni, őrizni, kötelesség! (...) Nem elég őrizni, élesíteni is kell! Az örökséget tovább kell adni! *Sinkovits Imre, a Nemzet Színésze.*

Táborozási felszerelés

Néhány jótanács a kiránduláshoz, táborozáshoz, az európai területben tapasztaltak alapján.

Az esetleges bajok elkerülése végett minden kirándulás, portya, és táborozás alkalmával a felszerelést ellenőrizzük. Éjszakázással egybekötött, vagy téli kiárndulásoknál különösen fontos ennek a feladatnak elvégzése, még tapasztalt cserkészeknél is.

Mint minden sportnál vagy kinti tevékenységnél, nagyon fontos a cserkészben is a jó felszerelés. A cserkész nemcsak beteg lesz ha fázik, vagy ha beázik éjjel a hálózása, cipője meg esőkabátja, de a kedve is elmegy a táborozástól. Azonkívül a vezetőknek is több munkájába kerül, ha cserkészeik felszerelését pótolniuk kell. A tábori hangulatnak sem tesz jót, ha valaki akadályozza a többit. Ezért a tábori felszerelés előteremtéséhez, használatához közlök néhány jó tanácsot.

Hálózás

A dunyha (toll) hálózás a legmelegebb, de vannak jó műszálak is. A jó hálózás puha és levegős és az egyes kamrák nincsenek összevarrva. Sok katonai hálózás sajnos nem jó. A hálózásokon megadott hőmérséklet csak azt jelzi, meddig lehet kibírní, de az már nem kellemes. Ezért egy pünkösdi vagy nyári sátorozáshoz is olyan hálózás való ami -5/-10 C° kibír. Alátétnek legalább egy 1 cm vastag poliiform (műanyag alátét) vagy felfújható matrac ajánlatos. Az alufóliás vékony alátét nem elég.

Bakancs

A jó bakancs vízálló, tehát drága ill. nagyon drága, akár bőrből akár „goretex”-ből van. Sajnos az elmúlt években szembetűnő volt, hogy a cserkészek 95%-a elázott cipőben járt és a vezetőknek műanyag zacskókat kellett osztogatni, hogy legalább a zokniuk száraz maradjon. Hogy a lábuk ilyenkor hogy néz ki, arról ne is beszéljünk. Tehát táborba egy tornacipőt, egy túracipőt, és egy gumicsizmát vigyünk. Ennél több nem kell.

Az a szülő aki nem akar vagy tud bakancsra ennyit kiadni mert a gyerek úgyis még nő, annak egy egyszerű túracipőt és hozzá egy gumicsizmát ajánlatos beszerezni. Viszont bakancsot nagyon hathatósan lehet vízhatlanítani könnyen kapható anyagokkal, amit évenként egyszer meg kell újítani. Így a sokkal olcsóbb bakancs is megfelelővé válik, valamint a takarékosági törvényt is gyakoroltatja.

Esőkabát

Tábori viszonyok mellett csak a nehéz, gumirozott esőkabátok váltak be. Szintén nagyon jó a katonai vagy halászpontosó. Nem alkalmasak a vékony esőhártyák mert azok 10 perc után átáznak. A „Goretex” kabátoknál is szintén csak a drágák jók, a többi beázik. Ajánlatos az esőnadrág viselése is.

Hátizsák

A hátizsák legyen kb. 45-60 literes (12-16 gallonos), tehát akkora, hogy a cserkésznek mindene beférjen, és legfeljebb még egyik kezében legyen egy könnyű batyu. (Az oldalzsák használata ajánlatos. Szerk.) Legyen rajta alul és felül szíj, amivel vagy esőkabátot vagy poliiformot fel lehet kötni, és egy-két külső táská az apróságokra. Legyen külső vagy belső váza. Eső ellen jó, ha van egy huzat hozzá. Ajánlatos a zacskós rendszer alkalmazása - tehát minden hasonló tárgyat külön-külön egy zacskóba csomagoljunk. Vigyázzunk: a műanyag zacskóban tartott holmi egy heti táborozás alatt rendszerint megpenészedik. Hosszú túrákhoz ajánlatos egy széles derékvő is. Táborban a kofferek és sporttáskák nem alkalmasak.

Csajka

Ha forró és többfogásos ebédet kapnak cserkészeink, legalkalmasabb egy nyeles, többrészes csajka beszerzése, amit katonai vagy kempingboltban lehet kapni. Akkor praktikus igazán, ha elfér benne egy bögre, az evőeszköz és a törleröngy is. Azonkívül ha túrázunk, sokszor a csajkában kell főznünk. Kezdőknek egy nagy, erős és zárható műanyagedény ajánlatos, vagy egy kis fazék, de semmiképp nem papír vagy műanyagtányér. Kulacsnak az 1 literes PET-üvegek váltak be.

Fontos: Minden felszerelési tárgyba (zacskók, ruhadarabok, cipő, csajka, hátizsák, stb.) írassuk bele a táborozó nevét és csapatszámát.

Jablonkay Péter cst. (Grizzly), I. ker. pk., Balingen, Németország

-oOo-

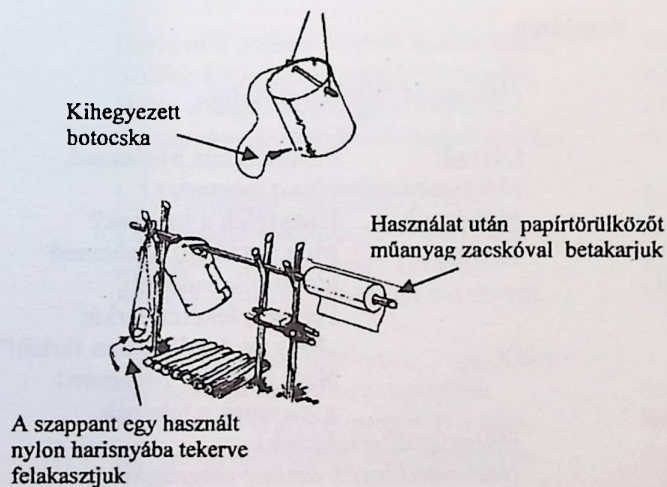
A tábori konyha eszközei

Kézmosó (1. ábra)

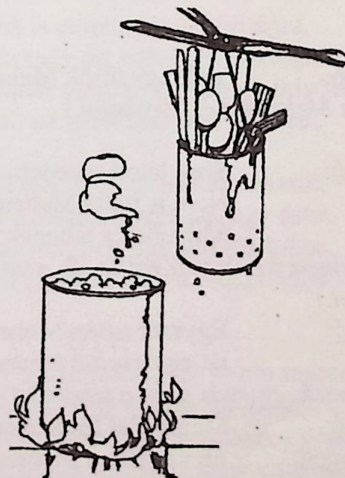
Több változata van a mellékelt kézmosó szerkezetének. A gondosabban kidolgozott változata egy tiszta fehérítő műanyag kanna, kis lyukkal az alján. Amikor a fedelét meglazítjuk, folyik a víz belőle.

Ennek egyszerűbb formája: felakasztunk egy, felső részén két helyen kilukasztott 1-kilós ill. 2-fontos kávé (vagy más ekkora konzerves) dobozt. Az alján lévő lyukat pedig egy kihegyezett botocskával bedugaszoljuk.

1. ábra

2. ábra

Evőeszköz öblítő (2. ábra)

Egy kb. 7-literes (Amerikában 10-es) kanna aljába lyukakat fúrunk. Fogantyúnak ruhaakasztót használunk. Az evőeszközökkel telerakott kannát forró vízbe belemártva kivesszük, azután a vizet lecsöpögtetjük.

A török és a tehenek

Írta: Móricz Zsigmond

Az alábbi rövid jelenetet egy régebbi segédizszi disszertáció témájaként dolgozta fel a szerző. Táboriűz, cserkészvacsora, vagy egyéb cserkészesemény alkalmával is bemutatatható. Főleg kiscserkészeknek örömteljes játék. A szülők és a közönség részére is élvezetes látvány.

Volt egy török, Mehemed,
sose látott tehenet.

Nem is tudta Mehemed,
milyenek a tehenek.

Egyszer aztán Mehemed
lát egy csomó tehenet.

„Én vagyok a Mehemed!”
„Mi vagyunk a tehenek!”

Csodálkozik Mehemed:
„Ilyenek a tehenek?”

Számlálgatja Mehemed
hányfélék a tehenek.

Meg is számol Mehemed
háromféle tehenet:

Fehéret, feketét, tarkát
„Meg ne fogd a tehén farkát!”

Nem tudta ezt Mehemed,
s felrúgták a tehenek.

Kellékek

Török: turbán-törülköző, bajusz, színes öv, nadrág, színes ing, papucs
Tehenek: 3 pokróc, 1 fehér, 1 fekete és egy bármilyen színű színes papír, biztosítótűk, kemény papír, színes ceruza, papírpohár, zsinór, 3 nagy újságlap.

Szereplők

1 olvasó
1 török
6 cserkész a pokrócok alatt

Színjáték

Olvasó: Volt egy török Mehemed,
(Kijön Mehemed és meghajol.)

(Mehemed felhúzza a vállát.)

Olvasó: Sose látott tehenet.
Nem is tudta Mehemed
Milyenek a tehenek.
(Mehemed felhúzza a vállát, de nem mond semmit.)

Olvasó: Számlálgatja Mehemed,
(Mehemed számolja a teheneket.)

Mehemed: Hányfélék a tehenek?

Olvasó: Meg is számol Mehemed
háromféle tehenet:
Fehéret, feketét, tarkát
„Meg ne fogd a tehén farkát!”
Nem tudta ezt Mehemed,
s felrúgták a tehenek.

Olvasó: Egyszer aztán Mehemed
lát egy csomó tehenet.
(Kijönnek egymás után a tehenek.)
Olvasó: Megszólal Mehemed
Mehemed: Én vagyok a Mehemed!
Tehenek: (Böggő hangon) Mi vagyunk a
tehenek!
Olvasó: Csodálkozik Mehemed:
Ilyenek a tehenek?

(Megrúgják a tehenek.)
(Mehemed leesik amikor megrúgják a
tehenek.)

Olvasó: Ez a vége, fuss el véle.
(Mehemed fogja a teheneknek a farkát és
kirohan utánuk.)

Cserkésztishti temetés (Tábortúzi szám)

Elkövette: Chászár Edebá'
Cserkésztishtképző tábor, Fillmore, 2004

Fillmore-ban (New York állam, USA), a központi cserkésztishtképző táborban kialakult a szokás, hogy az utolsó tábortúzi keretében a kiképzőkar egy tréfás ballada kíséretében eltemette önmagát. A "temetést" egy gyászének vezeti be: "Mátészszalka gyászba' van" dallamára: "Tisztitábor gyászba' van, vezetőkar halva van" énekli az egész kiképzőkar együttesen. Utána következik a "halottak" bemutatása egy-egy jellegzetes versszak formájában. Megjegyzendő, hogy a szöveg a kiképzőkar időnkénti változásának megfelelően szintén változik. A versszakokat egyéenként olvassák fel, és a gyászének együttes éneklésével fejezik be. Az alábbiakban a ballada 2004-es változatát közöljük, hogy olvasóink ne csak a sok szomorú nekrológokat olvassák. (Cs.Ede)

Halotti ének: Ref. Tisztitábor gyászba' van, gyászba' van (3x)
Vezetőkar halva van.
Vezetőkar halva van.

Elsőnek temetjük jó Lendvai Imrét
Túl komolyan vette kerettörténetét.
Siratásra méltó e korai halott
Halála előtt még tíz oldalt olvasott.

Némethy Juditnak keserű lett vége
Felfújt légmatracon érkezett az égbe,
Ágyában olvasott tiszti dolgozatot,
Amikor hirtelen a szívéhez kapott.

Másodiknak hozzák jó Vajtay Pistát,
Akinak szívébe beszúrtak egy bicskát.
Próbálta kihúzni, no de mindhiába:
Vezetőtisztségnek bizony nagy az ára!

Vetített képeket bőszen mutogatott,
Ám rövidzárlatot éppen ez okozott.
Óriási szikra szökkent a szobába
S lett Dömötör Gábor korai halála.

Harmadik sorban Tóthné Kollár Kata,
Szófajok rendszere magával ragadta.
Hívta a napostiszt reggeli tornára,
De szegény Katának hült helyét találta.

Csede bá is elment, el a túlvilágra,
Kezében még ott volt BiPi kézfogása.
Szent Pétert meglátván, emígy üdvözölte:
Adzsizsi, adzsizsi ühü ühü pem-pe.

Ím a ravatalon Magyaródy Tamás,
Zászlórudat tartott és több előadást.
Utólérte őt a cserkészek bosszúja.
Amikor a huszadik csomót meghúzta.

Szívós Tíger Juci utolsónak maradt,
Amikor a torkán megakadt egy falat.
Elsősegélyképpen úgy ütötték hátba,
Kacagva érkezett meg a másvilágba.

Ötödik a sorban professzor Papp Klára
Szívósan oktatott önazonosságra
Kiképzést is figyelt és ez volt a kára,
Belepusztult szegény lélekhasadásba.

EGYÜTT:

Szegény tisztjelöltek, így árván maradtak,
Bánatukban ők is a fűbe haraptak.
A tiszti tábornak így lett gyászos vége,
Cserkészlegendákban él csak emléke.

Ugrott Szőke Zsófi bent a Pentagonban
Háromszor botlott meg egy nagy pentatonban.
Az első két botlást valahogy túlélte,
De a harmadiknál égbeszállt a lelke.

Ref.

Azonos célokért küzdenek a lengyel és magyar cserkészek

A cikk szerzője újra felveti a kisebbségben működő cserkészszövetségek jogi problémáját: a világcserkészmozgalom általi el nem ismertséget, a jogi státus hiányát. A kelet-európai rendszerváltozások óta egyre több etnikai szövetség működik külföldi területen, nemcsak a tengeren túl, de Európában is.

Történelmi jelentőségű találkozóra került sor a felvidéki Paláston, ahol a lengyel és magyar cserkészszövetségek képviselői találkoztak. A két nemzetet összekötő történelmi kapcsolatok mellett közös kiindulási pontot jelentett, hogy mind Lengyelország, mind Magyarország határain kívül jelentős számú kisebbség él, akik a cserkészeten keresztül őrzik anyanyelvüket, identitásukat, kultúrájukat. A konferencia ezeknek a hasonlóságoknak áttekintése mellett elsősorban a különböző módszerek és tapasztalatok átadására, egymás megismerésére, és a jövőbeli esetleges együttműködési lehetőségekre helyezte a hangsúlyt.

A jelenlévő lengyelországi, litvániai, ukrainai, fehéroroszországi lengyel cserkészek, valamint a magyarországi, erdélyi, felvidéki, vajdasági és külföldi magyar cserkészszövetségek a megnyitót követően bemutatták a cserkészszövetségeikben folyó nevelőmunkát. Kisebb csoportokban beszélgettek a tömbben, kisebbségben és emigrációban élő cserkészek identitás-megőrzését szolgáló programokról, tevékenységeikről, illetve elemezték a többségi nemzet kultúrája és a kisebbségi cserkészlet közötti felelősségvállalás kérdését.

A magyar cserkészszövetségek példaként állították lengyel testvéreik elé azt a tanácskozási és egyeztetési kerekasztal konferenciát, amelyet 1991-ben hívtak létre a Magyar Cserkészszövetség Fórumaként, hogy az összmagyar cserkészszövetségek munkáját elősegítse és megteremtse a magyar cserkészlet egységét a határokon belül és kívül. A lengyelországi és a lengyel kisebbségi cserkészvezetők egy hasonló szervezet megalakításának igényét fejezték ki, amely a magyar minta alapján az elkövetkező hónapokban jön majd létre. Ugyanakkor mindkét fél kifejezte az igényét a cserkész cserekapcsolatokra, közös programokra a lengyel-magyar barátság további erősítése érdekében.

A konferencia folytatásaként évente hasonló jellegű találkozókat terveznek, egyszer a magyar, egyszer pedig a lengyel fél szervezésében. Megfogalmazódtak azok a javaslatok is, melyeket a jövőben a konferenciák témájaként szeretnének feldolgozni. A háromnapos konferenciát nemzetközi és magyar estek tették hangulatossá és felejthetetlenné, melyek során alkalma nyílt mindkét nemzetnek arra, hogy bemutassa népi kultúráját, gasztronómiai sajátosságait és népdalkincsét. A házigazdák, a Szlovákiai Magyar Cserkészszövetség tagjai, kitettek magukért, rajtuk keresztül mindenki megtapasztalhatta a magyar vendégszeretetet és cserkésztestvériséget.

A találkozót megtisztelte jelenlétével David McKee, a Cserkész Világszövetség (WOSM, azaz World Organization of the Scout Movement) Európai Régiójának igazgatója is. A WOSM egy országból csak egy nemzeti cserkészszövetséget ismer el tagjaként, ami kifejezetten hátrányosan érinti a kisebbségi és emigrációban élő cserkészszövetségeket. Ennek megszüntetésére és a közös megoldás keresésére külön programpontra tanácskoztak a jelenlévő legfelsőbb szintű vezetők. A konferencia végén egy zárónyilatkozatban fogalmazták meg igényüket arra vonatkozóan, hogy a WOSM egységesen lépjen fel a kisebbségbe szakadt nemzeti cserkészszövetségek érdekében, és a jelenlegi problémára találjon megnyugtató megoldást, hogy az egy nemzethez tartozó cserkészszövetségek közösen képviseltethessék magukat a világszervezetben, és egy szervezet (fórum) keretében ismerjék el őket az illető nemzet cserkészletének képviselőjeként.

Salló Emőke külügyi vezető, Romániai Magyar Cserkészszövetség

Szerkesztői megjegyzés. A fenti kérdéssel a KMCSSZ a megalakulása óta egészen a 60-as évekig intenzíven foglalkozott. A WOSM szabályai értelmében jogi elismerést nem adhatott a külhoni etnik szövetségeknek (pl. észtek, lengyelek, lettek, litvánok, magyarok, oroszok, ukránok, kubaiak, vietnámiak), mivel nem saját jogi területükön működnek. Ennek alapján a KMCSSZ hivatalos alapon nem folytatta tovább az elismertetés kérdését, ám magán úton fenntartotta és azóta is fenntartja a kapcsolatot a WOSM-al. A rendszerváltozások óta az etnikai szövetségek száma megnövekedett - főleg Európában - így a kérdés ismét felmerült. Az ennek érdekében kifejtett munkát Chászár Ede cscst., volt külügyi vezetőnk sikeresen beindította. A világjamboreekon 2003 óta ezek a szövetségek részt vehetnek, de de jure elismerést nem kaphatnak. A 2005-2007-es külügyi jelentésemben utaltam arra, hogy a WOSM javasolta a magyar cserkészszoövetségek csúcsszervezetének létrehozását, amely lehetővé teszi, hogy minden magyar cserkész a WOSM tagja legyen. Az alapszabályt ehhez a Magyar Cserkészszoövetség már elkészítette és az egyik FÓRUM gyűlésen megszavazta. A KMCSSZ ehhez feltételelesen hozzájárult.

Itt még hozzá kell tenni, hogy a WOSM már az 1999-es chilei világjamboree után megváltoztatta a nemzetiségi (etnikai) alapon működő cserkészszoövetségekkel kapcsolatos álláspontját, elismerve azok létjogosultságát. (Fischer Viktor cscst., KMCSSZ külügyi vezető.)

Salló Emőke észrevétele külön figyelmet és elismerést érdemel.

-oOo-

“Clevelandban még élnek magyarok? Visszaemlékezések gyűjteménye”

A clevelandi Cserkész Regös Csoport tagjai végigjárták Cleveland környéke 14 magyar templomát, hogy ott idősebb magyarokkal beszélgessenek. Ennek az öt éven keresztül végzett szellemi néprajzi gyűjtésnek anyagát szerkesztették könyvbe, régebbi és modern fényképekkel kiegészítve. Húsvéti, karácsonyi, és lakodalmi szokásokat, elbeszéléseket a régi Buckeye negydről, Amerikába jövelemek történetét, szüreti multságokat, több generációs változatos és színes magyar közösségi életet mutat be a könyv, valamint a huszadik század nagyobb történelmi eseményeit az átlagember szemszögéből nézve.

“...könyvünkkel szüleink és nagyszüleink múltjáról szeretnénk megemlékezni. Azokat az értékeket és hagyományokat kívánjuk feltárni, amelyeket a Kárpátmedencéből hoztak magukkal, valamint azokat, amelyeket itt Amerikában nekünk továbbadtak, hiszen ezeket Cleveland magyarjai már több évtizeden keresztül, esetenként majdnem egy évszázada őriznek...” Szentkirályi Endre cscst., a kötet szerkesztője előszavából

“...A regöscserkészek... – az interjú gyűjteményből könyvet adtak ki. Az értelmezés, az öregek szavainak megértése az olvasó dolga. Csak fül kell hozzá, hogy meghalljuk a több mint évszázados amerikai magyar múlt történetét, odaforduló figyelem, hogy a benne rejlő üzeneteket megfejthessük és szív, hogy a tanulságokat magunkban hordozhassuk... Clevelandban van egy magyar közösség, amely becsüli a hagyományait, faggatja a még köztük lévő idős embereket, hogy megjelentethesse visszaemlékezéseiket, mert hisznek benne, hogy az elmesélt történeteken keresztül megelevenedő múlt gazdagítja önismeretét, megerősíti önazonosságtudatát a következő magyar nemzedéknek is... A kezdeményezés jelentősége tehát messze túlmutat Cleveland határain...” Balogh Balázs (Magyar Tudományos Akadémia, Budapest) bevezetőjéből

A könyvben a következő témákat dolgozta fel a szerkesztő az összegyűjtött anyagból: Amerikába jöttem, én már Amerikában születtem, magyaros ételek, magyar karácsonyok Clevelandben, húsvét a Buckeye-on, magyar esküvők Amerikában, multságok és itteni szüreti bálók, a Buckeye negyed és Kárpátmedencei emlékek.

Szemelvények a gyűjtés anyagából:

„És hát mikor eljöttem ide, akkor jöttünk a szekeren... mink nagyon szegény népek voltunk... és akkor jöttünk a szekeren és a nagymama azt mondta: „*Jaj, Rózám, drága virágom, többet nem látalak!*” És mondtam neki, hogy „*Óh, igen nagymama, én gyövök vissza*”... de az a legnagyobb, hogy soha nem mentem vissza Magyarországra.” *Huszt Józsefné sz. Farkas Rózsa (sz. 1913, Örös, Zemplén megye)*

„Hajóval jöttem, két gyerekkel, nem volt könnyű. Hat napig tartott a hajóút, Halifaxban kötöttünk ki, onnan jöttünk aztán vonattal. Egyenesen a Buckeye-ra költöztünk. Hát annyi nép volt itt, hogy Karácsonykor kint álltunk a templom előtt a lépcsőkön, mert nem fértünk be a templomba. Akkoriban 3 vagy 4 mise volt vasárnaponként és mind tele volt a templom.” *Károly Anna (sz. 1922, Kisszelmenc). (Az Ukrajnához tartozó Kisszelmenc 60 év után, 2005-ben újraegyesült a mai Szlovákiához tartozó Nagyszelmencel. A történelmi eseményt a világsajtó is közölte. Szerk.)*

A könyv olvasása közben az „öregamerikások” különös nyelvjárását mintha hallottam volna. Ugyanakkor elbúsul az ember amikor felfogja milyen embertömeg, érték és tudás veszett el a mai amerikai magyarság részére a régiek beolvadása miatt.

Gratulálunk a Regös Csoport tagjainak a kitűnő kutatómunkájukért, a vezetőknek, hogy ilyen regös feladatot kitaláltak és a vele járó sok munkát kitartóan és sikeresen irányították és a szerkesztőnek hogy érdekes és olvasható könyvet teremtett a sok összegyűjtött anyagból.

A 176-oldalas könyv kapható a KMCSSZ cserkészboltban, 12 USDollárért (pgyuri@msn.com).

Vidai Elemér

-o0o-

Vezetőképző táborok 2009-ben

A jubileumi táborok miatt 2010-ben nem lesznek vezetőképző táborok.

Európa: július 31 - augusztus 9, Kastl bei Mennersberg

69/A. sz. Cserkész segédtsztképző tábor

30/A. sz. Kiscserkész segédtsztképző tábor

81/A. sz. Fiúörsvezetőképző tábor

81/B. sz. Leányörsvezetőképző tábor

46/A. sz. Kiscserkész örsvezetőképző tábor

Cserkész mintatábor; Kiscserkész tanyázás.

Szervezési tudnivalók: Maitz László cst., maitz@gmx.de

Északamerika: augusztus 6 - 16, Sík Sándor Cserkészpark, Fillmore, New York.

64. sz. Cserkésztsztképző tábor

69/B. sz. Cserkész segédtsztképző tábor

30/B. sz. Kiscserkész segédtsztképző tábor

81/C. sz. Fiú- és leány örsvezetőképző tábor

46/B. sz. Kiscserkész örsvezetőképző tábor

9. sz. Dobó István tábor; Cserkész mintatábor; Kiscserkész mintatábor.

+ HAZAMENTEK +

Falvy György cst.

(Budapest, 1927 - Los Angeles, 2008)

A passauai Magyar Gimnáziumban, 1947-ben érettségizett. Ugyanakkor belépett a passauai 9. sz. gr. *Teleki Pál cserkészcsapatba*, ahol fél évig a csapat szolgálati vezetője. A Passau-Waldwerkében tartott húsvéti vezetőképző tábor szervezője, vezetője, és segédtszjtje. Tagja annak a bizottságnak, amelyik felkéri kisbarnaki Farkas Ferenc főcserkész urat arra, hogy Bodnár Gábort bízta meg a szövetségi iroda és a külföldi magyar cserkészvezetésével. Cserkésztszti képesítést nyer a főcserkész úr által vezetett 1947-es guttenburgi vezetőképző táborban. A *Hontalan Sasok* tagjaként igazi vérszerződést köt 13 másik cserkészvezetővel. Számos vezetőképző táboron kiképző, gazdasági beszerző, a Gazdasági Hivatal első vezetője 1948 végéig, Argentínába való kivándorlásáig. Ott továbbra is a cserkészvezetés támogatója és tanácsadója. A család, melynek minden tagja cserkész volt, 1957-ben áttelepül Los Angelesbe. Megszervezi a kaliforniai vezetőjeltöltek autóújtját a Sík Sándor Cserkészparkban tartott vezetőképző táborokba (2500 mfd.). A Szövetség 1970-ben a *Jubileumi Emlékéremmel* tüntette ki.

Privát életében biztosítói tanácsadó, könyvelő és adóképző volt. Gyászojlik felesége Alíz, három gyermeke, huga Márta, valamint a még élő *Hontalan Sas* testvérei.

Beodray Ferenc cscst., „Hontalan Sas”, Cleveland, Ohio, USA

+++

Davisné M. Rónay Klára cst.

(Budapest, 1931 - North Tonawanda, New York, 2008)

Az első külföldi magyar cserkészek közé tartozott. A II. világháború után Németországban induló magyar cserkészmozgásába már 1946-ban bekapcsolódott. A pfarrkircheni 12. sz. *II. Rákóczi Ferenc cserkészcsapatnak* volt tagja. A tanni körzet leánycserkészeinek volt a parancsnoka. Több vezetőképző táboron kiképző. Középiskolai angol nyelvtanár és egy antik üzlet tulajdonosa volt. Rónay E. Tamás cscst. egykori szöv. külügyi vezető huga.

Hírt kaptunk arról is, hogy 80 évesen, Los Angelesben, 2008-ban elhunyt *Orendi Klára st.* A 1948-ban, Németországban alakult traunsteini 30. sz. *Kőrösi Csoma Sándor cscs.* tagja volt.

Halottaink emlékét kegyeletel őrizzük.

Beodray Ferenc cscst., „Hontalan Sas”, Cleveland, Ohio, USA

+++

ifj. Bálint Dezső fncs.

(Szeged, 1987. február 26 – Paramus, New Jersey, USA, 2008. november 13)

Ifjabb Bálint Dezső 21 éves korában váratlanul visszaadta lelkét az Úrnak. A garfieldi 6. sz. *Gábor Áron cserkészcsapatnak* 1997 óta volt tagja. 2003-ban végzett örsvezetőképző tábor. Több mint tíz évig ministrált a passauai Szent István Magyar Egyházközségnél. Jókedvével sokaknak támasza volt, mindenkinek példát mutatott kedvességével, előzékenységével. Hivatása a betegek és a sérültek ápolása volt. Ezt a munkát vállalta itthon, a cserkész táborokban, baráti körében. A 3. cserkész törvény szerint élt: ahol tudott, segített. Mint jó keresztény és jó cserkész tudta, hogy annál nincs szebb a világon mint másokon, különösen a gyengébbeken segíteni. Nyugodj békében Dezső!

Marshall Tamás cscst., 6. & 38. cscs. cspk., Garfield, New Jersey, USA

Tartalomjegyzék

Fedőlap (cserkészinduló négy szövegi énekparra)	1
Hírek a cserkészvilágból	2
Nyírástorné Jászszék Judit: Haza a magasban	3
Köhlér László és szerk.: Sik Sándor emlékére	5
Gerecs István: A helyi magyar közösség szolgálata	6
Mindszenty Bertalan és Mester Mária: A kiscsapatok helyzete	7
Papp Román: Az örsi rendszer	9
McGinné Darázs Eszka: Milyen eszközökkel serkentened cserekészeid szüleit a magyar nyelv tudatos használatára?	11
Jabonkay Péter: Jellemnevelés a csapatban	14
Jabonkay Péter: Táborozási felszerelés	16
fiwi: A tábori konyha eszközei	17
Dunajszky Ella: A török és a tehén (jelenet)	18
Chászár Ede: Cserkészfisi temetés (humoros téborfüzi szám)	19
Salló Emőke: Azonos célokért küzdenek a lengyel és magyar kisebbségi cserekészek	20
Vida Elemér: Clevelandban még élnek magyarok? Visszemi emlékezések gyűjteménye	21
Vezetőképző táborok 2009-ben	22
Hazamentek: Beadray Ferenc: Palvy György	23
Beadray Ferenc: Davisné Rónay Klára és Örendi Klára	
Marshall Tamás: ifj. Bálint Dezső	
Tartalomjegyzék	24

Vezetők Lapja

(56. évf. * 104. sz.)

Külföldi magyar cserekészvezetők, felnőttcserekészek, és cserekészszülők lapja.

Megjelenik évente kétszer. A lap elektronikus formában a KMGSSZ honlapjáról is tekinthető, a sajtókezeléséről.

Kiadja a Külföldi Magyar Cserkészszövetség

2850 Route 23 North

Newfoundland, NJ 07435, U.S.A.

Szerkesztőbizottság:

Szerkesztők: Fischer Viktor cscst. (Wantagh, New York) és Lendvai-Lintner Imre cscst. (Vienna, Virginia).

Munkatársak: dr. Chászár Ede cscst. (São Paulo), Cseh Gábor Anna cscst. (Newtown, Connecticut), Glaser János cscst.

(Montreal), dr. Némethy Györgyné Kesserű Judit cscst. (New York, New York), Szócs Melinda (Szeged).

Technikai kivitelező: Szórád Gábor cscst. (Newfoundland, New Jersey).

A beküldött cikkeket, híreket, leveleket szükség szerint szerkesztve adjuk közre. Cikkeket, hozzászólásokat, véleményeket, ötleteket kérjük az alábbi címre küldeni:

vezlap@yahoo.com

Előfizetés egy évre, a Magyar Cserkészszövetség: US\$15.00.

Előfizetéseket a Külföldi Magyar Cserkészszövetség címére kérjük.

A lap fenntartása érdekében adományokat köszönettel veszünk.

A Magyar Cserkész 2008-tól kezdve elektronikus formában jelenik meg.

A két lapra előfizetők a Magyar Cserkészszövetségnek kapják meg.

Vezetők Lapja (Leaders' Magazine)

Magazine for Hungarian Scout leaders

Published by the Hungarian Scout Association in Exteris, Inc., a non-profit organization